

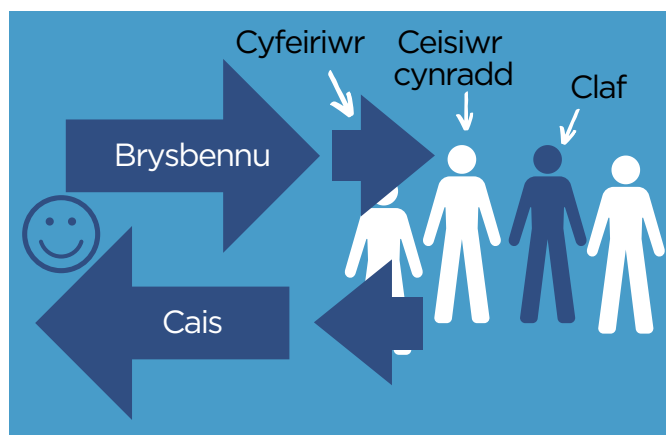
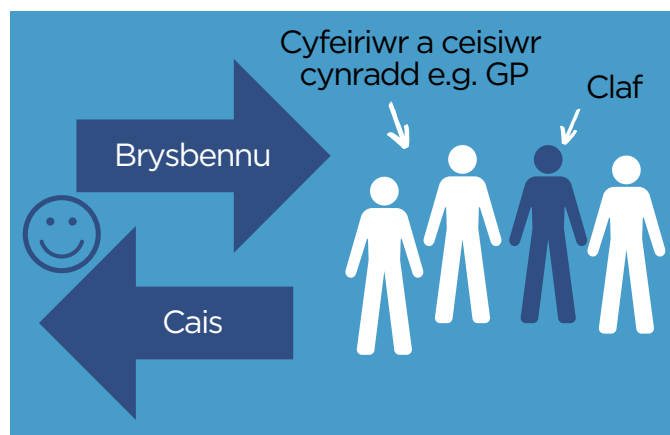

Pwy sy'n poeni? - Rhan 2

Dyletswydd a Phenderfyniad (9)

Nododd y blog blaenorol mai'r dasg gyntaf mewn brysbennu yw nodi'r 'prif geisiwr'. Dyma'r person sydd fwyaf agos at y claf a nodwyd sy'n pryderu am yr effaith sy'n bosibl neu'r effaith sydd i'w weld yn y claf. Er mai hwn yw'r claf a nodir yn aml, nid yw bob amser. Mae'r blog hwn yn archwilio brysbennu pan nad y person sy'n poeni yw'r claf.

Gall fod yn ddefnyddiol mapio'r patrwm o bryder ar draws cylch cymorth y claf. Gall hyn helpu i nodi'r person neu'r bobl sydd agosaf atynt sy'n pryderu am effaith neu sydd eisoes yn sylwi ar effaith yn y claf. Os nad yw brysbennu yn canolbwyntio ar y bobl hyn ar hyn o bryd, dylai'r sgwrs symud atyn nhw ac yna dod yn ôl at y cyfeiriwr. Ystyrir dwy senario isod.

Yn y senario cyntaf, mae'r prif atgyfeiriwr yn weithiwr proffesiynol sydd wedi sylwi ar niwed rhagweladwy neu effaith gyfredol mewn claf a nodwyd. Fodd bynnag, nid yw'r claf yn rhannu'r pryder hwn. Er enghraifft, gall ymarferydd fod yn bryderus mai mewnwelediad cyfyngedig ar ei lesiant sydd gan y claf am ei ffordd o fyw neu nad yw wedi'i ysgogi i reoli cyflwr iechyd ei hun. Yn y sefyllfa hon mae angen i'r agwedd 'felly beth yw'r ots?' ar frysennu ganolbwyntio ar ba mor bryderus yw'r ymarferydd a pham. Y bwriad yw: (1) datblygu dealltwriaeth o ganfyddiad y person cythryblus o niwed a/neu niwed rhagweladwy i'r claf a nodwyd; (2) tiwnio'n empathetig i anghenion y ceisiwr sylfaenol a'i brofiad, dim ots beth fo anghenion y claf; a, (3) ceisio deall y gwahaniaeth rhwng lefel eu pryder a lefel pryder y claf.

Ail senario fyddai lle mae'r ymgeisydd yn trosglwyddo pryderon person arall, ond nid dyma rhai'r claf a nodwyd. Er enghraifft, efallai bod aelod o'r teulu wedi hysbysu ei feddyg teulu ei fod

yn pryderu am iechyd perthynas, ond nid yw'r claf a nodwyd yn rhannu'r pryderon hyn. Yn y sefyllfa hon, gall yr un sy'n brysbennu ddechrau trwy symud i ganolbwyntio ar yr atgyfeiriwr. Maent yn dysgu oddi wrthynt mai aelod o'r teulu yw'r prif ymgeisydd. Yna, efallai byddant yn penderfynu symud i ganolbwyntio ar ba mor bryderus yw'r aelod o'r teulu a pham.

Mae mapio pryder ar draws y cylch cymorth hefyd yn helpu i nodi anghyfartaledd neu gysondeb yn y pryder a fynegir gan wahanol bobl. Mae hyn yn bwysig oherwydd tasg allweddol mewn brysbennu yw barnu pa mor gywir yw pryder y sawl sy'n poeni fel dangosydd risg. Er enghraifft, gallai gor-wyliadwriaeth neu ddadredeoleiddio emosiynol gyfrannu at rywun yn "gor-ymateb" i'w

ganfyddiadau o risg, a allai yn ei dro arwain at benderfyniadau brysbennu gwael. Gall y rhain yn eu tro arwain at niwed y gellir ei osgoi yn deillio o wasanaethau'n gor-ymyrryd. Er enghraifft, trwy arwain at ddibyniaeth, llai o ymreolaeth, rhyddid cyfyngedig, a phobl eraill yn colli allan ar y cyfle i gael cefnogaeth. Mewn cyferbyniad, mae pobl nad ydynt yn wiliadwrus yn tueddu i beidio gofyn am help gan eu rhoi mewn perygl.

Mae'r olaf yn y gyfres hon o flogiau yn archwilio rhesymau eraill pam y gallai ymarferwr ddewis aros y tu allan i gylch cymorth person. Mae'r blog hwn yn amlinellu eu dyletswydd ym mhob un o'r amgylchiadau hyn.

